

Līvānu bioķīmiskā rūpnīca jaunā gadā ieiet ar vecā gada problēmām

♦ «Novadniekā» jau vairākkārt ir sniegta informācija par to, kā strādā Līvānu bioķīmiskā rūpnīca, un par tām problēmām, ar kurām nākas saskarties uzņēmuma vadībai. Vai situācija šobrīd ir uzlabojusies, par to intervijā «Novadniekam» stāsta z/s «Ezeriņi» īpašnieks Jānis Bojārs.

— *Vēlreiz īsumā, — kādi bija rūpnīcas privatizācijas mērķi?*

— Pamatā trīs. Vispirms noorganizēt kaut nelielu ražošanu, bez šaubām, ar daļēji mainītu profilu — bez lizīna. Otrkārt, saglabāt līvāniešiem esošās darba vietas uzņēmumā, un ar laiku palielināt darba vietu skaitu. Treškārt, pēc iespējas vairāk palīdzēt ne tikai līvāniešiem, bet arī apkārtnējiem lauku iedzīvotājiem.

— *Kopš privatizācijas pagājis vairāk kā pusgads, pa šo laiku uzsākta ražošana. Kāds uzņēmumam bija aizvadītais gads kopumā?*

— Pārsteigumu pilns, panākumi mijās ar neveiksmēm. Sāpīgi, ka lielākās raizes sagādāja tieši līvānieši.

Nav vienkārši atsākt ražošanu rūpnīcas korpusos, kas vairākus gadus stāvējuši neizmantoti. Tiem ir jālabo jumti, jāsakārto iekšpuse, jāuzstāda jauna iekārta vai jāpārtaisa esošā. Tam visam vajadzīgi līdzekļi.

Privatizēju uzņēmumu it kā par vienu latu, bet jāmaksā visi vecie parādi. Pašreiz visi parādu atmaksas grafiki ir saskaņoti. Pagājušā gadā nomaksājām parādus Ls 31,1 tūkstoši, tai skaitā Līvānu pilsētas domei Ls 14 tūkstoši. Šogad jāmaksā Ls 64,5 tūkstoši, tai skaitā Līvānu domei Ls 23 tūkstoši.

— *Kāpēc uzkrājās šī lielā parādu summa pilsētas domei?*

— Rūpnīca nedarbojās, bet īpašuma nodoklis tomēr tika aprēķināts. Valsts Līvānu bioķīmiskā rūpnīca jau vairākus gadus to nemaksāja, un parāds sakrājās Ls 22,3 tūkstoši. Tas ir vietējais nodoklis, un pašvaldība, ņemot vērā objektīvos apstākļus, ir tiesīga to samazināt. Tas netika darīts, bet, gluži pretēji, klāt tika pierēķinātas arī visas iespējamās soda naudas, un šī summa sa-

sniedza Ls 31,8 tūkstoši. Visi pārējie kreditori parāda atmaksas grafikus man saskaņoja bez soda naudām un bez jebkādiem noteikumiem. Līvānu domei soda naudu vietā piedāvāju trīs papildus darba vietas līvāniešiem, arī no tām dome atteicās. Bez tam, — parādu atmaksas laiku citi kreditori man saskaņoja uz ilgāku periodu, bet līvānieši tikai uz vienu gadu. Tāpēc šis gads mums būs ļoti smags, būs spiesti ekonomēt, tai skaitā uz darba algām, pat samazināt strādājošo skaitu (pašreiz uzņēmumā strādā 37 cilvēki, uz privatizācijas brīdi bija tikai 23).

Arī pēdējo gadu zemes nodokļu likmes neveicina ražošanas attīstību Līvānos. Mums ir jāmaksā zemes nodoklis 4,2 santīmi par 1 m². Tas ir tikpat liels, kā zemei zem kāda veikala Līvānu centrā, lai gan mums vietām pat uz 10000 m² neatrodas neviena ēka. Manu lūgumu par zemes nodokļa likmes pārskatīšanu pilsētas dome izskatīt atteicās. Tā arī nodoklis palika 2,6 reizes lielāks kā valdība noteikusi Līvānu pilsētai. Varu teikt droši, ka pilsētas dome pēdējos gados ir daudz darījusi, lai nekāda ražošana Līvānos neattīstītos.

— *Bet arī pilsētas domes budžetā līdzekļi ir vajadzīgi...*

— Bez šaubām. Droši vien, arī no tās naudas, ko mēs samaksājām kā parādus un kārtējos nodokļus, daļa aizgāja Jaungada prēmijās... Mēs tik lepu dzīvi atļauties nevaram, jo neesam budžeta organizācija, un katrs santīms jāsigādā pašiem.

— *Kā šie līdzekļi tiek iegūti?*

— «Novadnieks» jau kādreiz rakstīja, ka mums parādi lielāki par īpašuma vērtību, tā tad nav ko ieķīlāt un kredītus no bankām saņemt nevaram.

No rūpnīcas jau krietni agrāk aizgāja bijušais galvenais inženieris Jānis Liepa un arī citi speciālisti, lai organizētu un nodarbotos ar citu ražošanu. Rūpnīcu turpināja vadīt tagad jau bijušais direktors Atis Sedvalds. Strādājošo skaits bija ļoti samazināts, tomēr viņi visi līdz privatizācijai algas saņēma. Kaut gan nodokļus pamatā nemaksāja, tomēr līdzekļi bija vajadzīgi, un tos

galvenokārt ieguva, izpārdodot iekārtas un materiālus. Tā kā ražošana tika pārtraukta jau no 1992. gada, ēku korpusi tika atstāti novārtā, bet lizīna ražošanas korpusi bija krietni bojāti jau pirms tam. Par to liecina arī 1991. gada ekspertīzes slēdzieni. Arī mēs pieaicinājām licencētus ekspertus, un viņu slēdziens bija viennozīmīgs — metāla un dzelzsbetona konstrukcijām ir iestājies neatgriezenisks sairšanas process, un to nav iespējams apturēt, sevišķi vienstāvīgās ēkas daļā, kur notika ražošana agresīvā vidē. Ekspertīzes slēdzienu atzina arī LR Privatizācijas aģentūra un apstiprināja mūsu sastādītos lizīna ražošanas ēkas un iekārtas norakstīšanas aktus.

Es savos darba gados esmu nodarbojies ar ražošanu un dažādiem organizatoriskajiem jautājumiem, bet nekad ar sagādi un realizāciju. Kaut gan jau neliela ražošana uzsākta, tomēr ievērojamu ienākumu vēl nav. Paldies jāsaka pašreizējam rūpnīcas vadītājam Vladislavam Jonānam, kurš spēj, prasmīgi realizējot norakstītās iekārtas un lūžņus, iegūt zināmus līdzekļus, ar ko tad varam nomaksāt parādus, kārtējos nodokļus, uzturēt nelielu ražošanu un laikā izmaksāt algas. Ir mums arī labi speciālisti — D.Prilucka, A.Freimanis un citi, kas palīdz ražošanu nodrošināt.

— *Kādi ir uzņēmuma turpmākie plāni?*

— Palielināsim pārtikas graudu pārstrādi, uzlabojot kvalitāti kviešu miltiem. Centisimies krietni palielināt iepērkamo pārtikas un lopbarības graudu daudzumu. Ražosim spēkbarību pēc aizvien sarežģītākām receptēm un nepieciešamības gadījumā arī dažādus koncentrātus vai receptes pēc pasūtījuma. Paplašināsim minerālmēslu piegādi zemniekiem, jo mums ir labas iespējas, un pakalpojumi nebūs dārgi.

Labprāt sadarbosimies ar citiem partneriem, ja tādi būs, kādas jaunas ražošanas uzsāksim. Ceru, ka mēs izdzīvosim. No tā būs labums gan pilsētniekiem, gan lauku iedzīvotājiem. Maksimāli veicināsim vietējo sadarbību, jo transporta pakalpojumi kļūst aizvien dārgāki.

Daina Kursīte

Novadnieks. - 1994. - Nr. 5., 18. janv.